

Cristina Gallardo-Domas is geen zangeres van de koude grond.

De Chileense diva gaat volkomen op in haar rollen.

In de Finale van *Madama Butterfly* hoeft ze niet te faken:

'Op dat moment word ik echt verscheurd.'

TEKST: RENÉ SEGHERS, FOTO'S: CANARIAS LYRICAS

Cristina Gallardo-Domas

Eén brok emotie

Met grote pretogen loopt Cristina Gallardo-Domas mij tegemoet. Ze heeft reden tot lachen, want sinds haar debuut in 1990 als *Madama Butterfly* in het Teatro Municipal te Santiago de Chili gaat het haar voor de wind. Amper drie jaar later debuteert ze al in Europa, als *Suor Angelica* in het Italiaanse Spoleto. Bescheiden, maar Spoleto is dan ook een operafestival voor ontluikend talent. De fraai getimbreerde lyrische sopraan met een ongebruikelijk dramatisch randje op haar stem wordt er onmiddellijk gespot. Nog datzelfde jaar wordt ze voor de leeuwen van de Milanese Scala gegooid. Er volgt een triomftocht langs het Amsterdamse Concertgebouw, de Deutsche Oper, het Teatro Colón in Buenos Aires, de Maggio Musicale Fiorentino en vandaar naar de elysische velden van de opera's in Parijs, Londen, New York, en Salzburg.

Heilig vuur

Cristina Gallardo-Domas: 'Ik ben geboren in Santiago de Chili. Mijn geboortedatum? Volgende vraag alsjeblieft.'

Aiaiai, over Latijns temperament gesproken! Dan maar een studievraag.

Gallardo-Domas: 'Ah, mijn studiejaren! Daar heb ik

prachtige herinneringen aan, al waren het ook jaren van opoffering, daar aan het Liceo Carmela Carvajal de Prat. Maar mijn basis gaat veel verder terug. Muziek kreeg ik met de paplepel ingegoten, want mijn moeder was zangeres. Ze zong zarzuela's, en goed ook, want er bestaat nog een plaatopname van haar stem. Maar ze had excessieve plankenkoorts en zodra mijn vader zich aandiende, gaf ze haar carrière met liefde op om een gezinnetje te stichten.

'Maar het heilige vuur heeft ze aan mij doorgegeven. Ze had zo'n mooie stem, ik ging er als kind helemaal in op en zong en danste met haar mee. Ik probeerde haar te kopiëren. Vervolgens zong ik als kind al in het koor. Weet je, op jonge leeftijd in een koor zingen is een ideale basis voor opera. Het publiek ziet namelijk vooral die aria, maar als zanger balanceer je voortdurend tussen het onthouden van tekst, melodie en de maat, vooral in ensembles. En dan ook de regieaanwijzingen nog. Dat gevoel voor meerstemmigheid komt dan goed van pas.'

In 1981 begon Gallardo-Domas haar formele studie, waarbij ze zich behalve op zang ook richtte op lesgeven. Want zingen was mooi, maar uiteindelijk moest je toch ook ergens de kost mee verdienen. Ze

René Seghers is muzikfilosoof en freelance publicist

Mijn moeder had zo'n mooie stem, ik ging er als kind helemaal in op en zong en danste met haar mee. Ze heeft het heilige vuur aan mij doorgegeven'

werd zelfs assistente van de 'directeur zang', en bleef er zeven jaar hangen. In 1987 voltooide ze haar studie ten slotte aan het illustere Teatro Municipal in Santiago (waar ooit alle groten der aarde zongen, en waar Cristina Gallardo-Domas haar eerste opera zag: Madama Butterfly, met Renata Scotto in de titelrol). Er volgden nog een paar jaar van lesgeven en les nemen, tot een lokale katholieke universiteit haar in 1991 onderscheidde met de titel Intérprete Superior de Canto. Geen slimme zet van het bestuur, dat daarmee op slag zijn prominentste medewerkster verloor, want Gallardo-Domas had zich volop ingezet voor de universiteit. 'Bij jonge studenten voelde ik me erg betrokken, die wilde ik graag op weg helpen. Ik was daar hoofd van de jeugdafdeling.' De beroemde Juilliard School in New York stoomde haar vervolgens klaar voor het grote werk bij onze Zuiderburen: het Koningin Elisabeth Concours. In 1992 won ze prompt, waarop het Belgische dagblad Le Soir de emotionele impact van Gallardo-Domas' zang vergeleek met die van Maria Callas.

Van slag

Wie haar kent van theater of dvd, weet dat Gallardo-Domas geen zangeres van de koude grond is. Ze gaat volkomen op in haar rollen; soms denk je dat ze echte tranen plengt. Gallardo-Domas: 'Soms wordt het me inderdaad te veel, dan word ik te emotioneel. In de Finale van Madama Butterfly hoef ik de tranen niet te faken. Zodra ik "Perche tu posa andar di la dal mare senza che ti rimordai di

maturi... il materno abbandono" zing, dan lijd ik. Ik ben een moeder, de gedachte zo je kind te moeten verliezen is verschrikkelijk. Op dat moment word ik daar echt door verscheurd. Misschien is het juist daarom een van mijn beroemdste rollen, maar voor mijzelf is het een martelgang. Minuten na afloop ben ik nog steeds van slag.' Bespeuren we daar een licht zweverige inslag? Gallardo-Domas schudt haar hoofd: 'Je moet het toneel niet verwarren met de huismoeder die hier met je praat, jongeman. Zou je me ontmoeten in de supermarkt, wanneer ik de gezinsboodschappen doe, of in de stallen van de manege waar mij dochter op paardrijles zit, dan zou je beslist niet denken dat er een diva voor je neus stond. Dan pak ik aan. Privé, met familie of vrienden, ben ik totaal geen di-hi-vaaaaaa! Dat diva-gedoe is ook een beetje raar. Dat bedenk je zelf toch niet? Dat wordt je opgeprikt. Kijk, ik heb gewoon het geluk gehad dat ik in mijn leven alles op het hoogste niveau heb kunnen doen, op de top van mijn kunnen. Maar dat is het resultaat van hard werken aan techniek. Wat is daar nu diva-achtig aan?'

Harry Potter

Maar liefst twee keer stond Gallardo-Domas in het Concertgebouw. Kunnen we haar dan binnenkort weer verwachten? Gallardo-Domas: 'Ik zou graag terugkeren naar het Concertgebouw. Ik heb echt goede herinneringen aan Amsterdam. In 1998 zong ik er Nedda in Leoncavallo's Pagliacci, onder Riccardo Chailly. En met kerst dat jaar keerde ik er terug voor een uitvoering van Suor Angelica. Een

prachtige stad, met al die schattige grachtjes en die bruggen met gloeilampjes. Sprookjesachtig, net een ansichtkaart! Maar ja, ik zit lang van tevoren volgeboekt, al was ik er in 2006 bijna toen ik zong in Puccini's Le Villi in Brussel. Maar impresario's kunnen altijd bellen. Momenteel geef ik wereldwijd concerten met onbekende liederen van Puccini, en wie weet, lukt dat ook in het Concertgebouw.' Haar beste herinneringen bewaart ze echter aan een uitvoering van Madama Butterfly onder regisseur Anthony Minghella. 'Een bijzonder talent. Hij won onder meer een Oscar-nominatie voor zijn regie van The English Patient. Het was aan de Metropolitan, twee jaar geleden, en volgend jaar zing ik weer Cio Cio San in diezelfde regie. Het toneel was open en leeg; alles draaide om de communicatie tussen de zangers. Dat is belangrijk in Butterfly, want er zijn tal van momenten waarop we op het toneel staan zonder te zingen. Er was ook een marionet in die productie die de emoties van de protagonisten overnam. Hij nam mij in zijn armen en zweefde zwaarig wuivend weg aan zijn koorden, waarop Minghella de repetitie onderbrak met de woorden: "We hebben al een dirigent en Harry Potter heb ik voor die rol niet geboekt." We hebben er hartelijk om gelachen en de marionet heeft me daarna iets minder zwaarig omarmd. Maar het was spectaculair, fantastisch.'

Makkelijke combinatie

Sinds Maria Callas is het mode om als sopraan smalend om te zien naar iedere noot die na 1924 (Puccini's Turandot) is gecomponeerd. Maar Cristina

Gallardo-Domas ziet, net zoals sopraan Renée Fleming, het momentum van de creatie als een extra toevoeging aan een traditionele operacarrière. 'In 2009 zal ik in Los Angeles Matilde Urrutia in Daniel Catans opera Il Postino creëren. Die beroemde opera's uit de negentiende eeuw waarover we nu nog spreken, werden stuk voor stuk door de beste zangers van die tijd gecreëerd en die maakten nieuwe, toegankelijke muziek. Van mij mag dat weer terugkomen. We hebben een superteam: James Conlon als dirigent, Ron Daniels als regisseur, en Plácido Domingo en Rolando Villazón in de hoofdrollen! Misschien is het mijn didactische inslag, maar hiervan heb ik altijd gedroomd.' In tegenstelling tot de gescheiden Fleming is werkende moeder Gallardo-Domas gelukkig getrouwd met een advocaat/manager als echtgenoot. 'Iedere vrije minuut breng ik met mijn man en de kinderen door. Ik werk veel thuis, in mijn kantoor. Nou, plek zat. Mijn zoon komt dan lekker naast me op een stoel met z'n gameboy of z'n radiografisch bestuurbare speelgoedauto spelen. Echt, ik heb nooit problemen gehad om die twee werelden te combineren. Ik hoef er niet eens moeite voor te doen. Ik heb gewoon altijd een gat in mijn agenda om met ze naar het strand te gaan, of om de springwedstrijden van mijn dochter bij te wonen.' Met zo'n enthousiast gezinsverhaal hoeven we niet eens meer naar haar hobby's te vragen, want daar heeft ze dan immers geen tijd voor. Niets blijkt minder waar. 'Ik ben gek op wetenschappelijke dingen. En ik ben altijd op de hoogte van de laatste stand van zaken van telefoons; ik heb altijd het

Puccini en Verdi zijn mijn favoriete componisten. Niet alleen omdat ze geniaal zijn, maar vooral omdat hun muziek vol emotie zit'

Voor mij is de
Finale van
Madama
Butterfly echt een
martelgang.
Minuten na
afloop ben ik nog
steeds van slag'

nieuwste model. En ik heb je al verteld dat ik eigenlijk wilde lesgeven. Het mooie van dit leven is dat je niet hoeft te kiezen. Je kunt gewoon alles doen. Ik vind zelfs altijd wel weer een gaatje om mijn pupillen les te geven. Geen probleem.'

Broodjes smeren

Tijd om kleur te bekennen. Deze oogverblindende antidiva heeft mij volkomen ontwapend. Van een kritische basishouding is geen enkele sprake meer en dat is ook niet nodig, want Cristina Gallardo-Domas praat alsof het haar allereerste interview betreft. Ze zorgt zelfs voor de onbedoelde climax door bovenstaand relaas te vervolgen met een enthousiast verhaal over wat ze graag doet in haar... vrije tijd. Gallardo-Domas: 'Dan lees ik graag boeken, historische boeken of, eh... misdaadromannetjes. Maar ik vind het ook al leuk om boodschappen te doen voor de lunch van mijn man hoor, geen probleem. Hij is advocaat, maar hij eet liever uit mijn hand dan op kantoor. En, o ja, ik geef graag feesten. Met vrienden. Ik ben een echt gezelligheidsmens.'

Dan toch maar een kritische noot: u bent het hele jaar op pad tussen New York en Tokyo, en dan moet ik geloven dat u tussen de middag de broodjes smeert? Cristina Gallardo-Domas: 'Natuurlijk doe ik dat. Ik ga nooit lang op reis zonder ze mee te nemen, hoor. Als ik maanden achter elkaar in New York of Los Angeles zit, hou ik ze bij me. Echt, dat is allemaal goed te doen. Mijn dochter Romina krijgt dan privés en eenmaal thuis vangt een privéleraar haar

op. Mijn zoon Esteban ging in Amerika gewoon naar de theaterschool. Mijn man zit natuurlijk met zijn werk, maar die vliegt dan gewoon op en neer.'

Favoriet

Heeft de sopraan eigenlijk een favoriete dirigent? Lastig om te beantwoorden, want wie je niet noemt, is misschien beledigd. Ze denkt even na en zegt dan: 'Riccardo Chailly, met wie ik heerlijk heb gezongen in Suor Angelica en een aantal andere producties. Dan Claudio Abbado. Met hem heb ik nooit gewerkt, maar dat zou ik wel graag willen. En Fabio Luisi: hij kan zangers kleuren uit de partituur laten toveren zoals ik nooit eerder heb gehoord. Zubin Mehta is ook een groot artiest. James Levine: een fantastische muzikant. Voor Antonio Pappano ga ik door het vuur. Ik kan niet wachten tot ik weer met hem mag werken. Dat geldt ook voor Christian Thielemann: met hem is het niet alleen fantastisch werken, maar je hebt ook nog een hoop lol!' Over haar favoriete tenoren is de sopraan verrassend compact. 'Marcelo Alvarez, Ramón Vargas and Plácido Domingo: fabelachtige zangers en geweldige collega's. En dan wil je zeker ook weten wie mijn favoriete componisten zijn? Dat is makkelijk: Puccini en Verdi. Niet alleen omdat ze geniaal zijn, maar vooral omdat hun muziek vol emotie zit. Dat is het ware geheim van hun enorme succes bij het publiek. Puccini is bovendien een heel moderne componist. Dramaturgisch zit dat heel eigentijds in elkaar. En ik heb ook wel iets met het Franse repertoire, daar kun je van mij nog het een en ander van verwachten.' ■